

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	1.365 biztanle
Zabalera:	438,97 km ²
Nafarroa2000 zer eskualdetakoa:	Pirinioak (ikus mapa)
Udalerriak:	Burgi, Gazteluberri, Garde, Izaba, Erronkari, Urzainki, Uztarroze, Bidankoze

2. Komunitatea eta osasuna

Izabako eskualde oinarrizkoan, biztanleriaren piramideak oso biztanleria zahartua agertzen du; jende gutxi dago 35 urtetik beheiti eta nabarmena da 50etik 65 urte bitarteko gizonezkoen taldea. Eskualde oinarrizko hau handienetarik da eta biztanle kopuru txikiena dutenetarik. Nafarroan hura da jaiotza tasa txikiena (%6,3), zahartzarako mendekotasun indize handiena (%57,7) eta bakarrik bizi diren 80 urte edo gehiagoko gizonezkoen portzentaje handiena (%32,3) dituztenetarik. Aztertutako epean ez zen jaioberririk izan 14tik 19 urte bitarteko amarik zuenik.

Izabakoa dago emaitza hoberenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean, haurren obesitatearen prebalentziari dagokionez (%2,9), 6 hilabetetan amagandik edoskitzen duten haurrei dagokienez (%75), urteko kontrol erregistratua duten diabetiko eta hipertentsiodunen

portzentajeari dagokionez (%92,4 eta %84,6, hurrenez hurren), gizonezkoen antsiolitiko eta antidepressiboen kontsumoari dagokionez (%7,9) eta emakumezko (86,9 urte) nahiz gizonezko (84,1 urte) jaioberrien bizi itxaropenari dagokionez, izanik azken hori Nafarroako zifrarik handiena.

Nafarroa2000 zonifikazioan Izabako eskualde oinarrizkoa Pirinioetako eskualdean baitago, aurrekoetz gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Pirinioei dagozkien adierazleak, bizimoduak, enpleguari eta ikasketa mailari buruzko inkestetatik aterak. Pirinioetako eskualde honetan, mendebaldeari loturik gazteriarri dagozkion adierazleak kalkulatzeko, emaitzarik hoberenak agertzen dira gazteen sedentarismoari dagokionez (%16,0) eta gazteen eguneroko tabako kontsumoari dagokionez (%19,6). Kontrara, eskualdeko emaitzak okerrenak dira gazteen alkohol kontsumo intentsiboari dagokionez (%45,1).

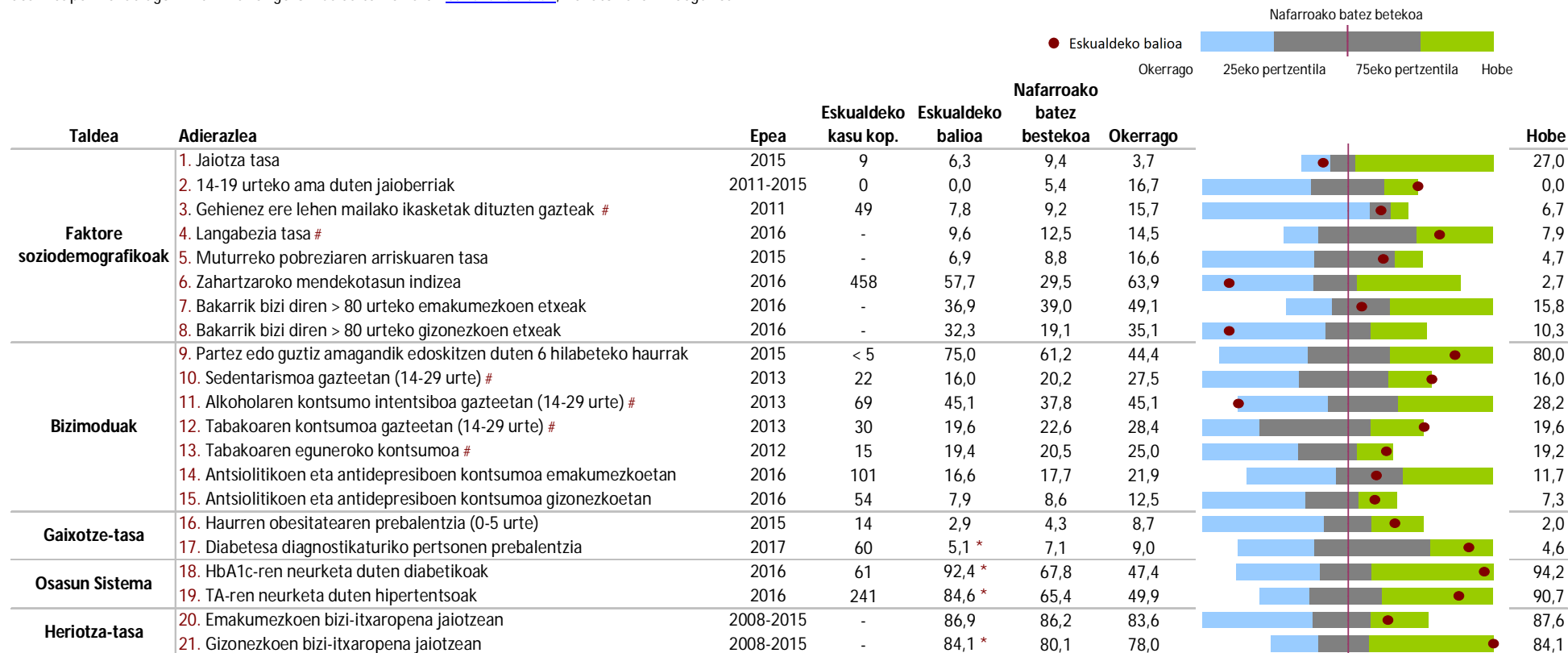
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateak eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboak mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarrizkoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizt. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizt. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errola; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Eremu hauetako adierazleak: Ipar-mendebaldea (3, 4 eta 13) edo Ipar-mendebaldea + Pirinioak (10 - 12), Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 7 balio, 3, 4 eta 13. adierazleetan; 6 balio, 10-12. adierazleetan.

* Nabarmen desberdinak (p < 0,05) Nafarroako emaitzatik (bizimoduen, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleerako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordina (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko ametan; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruhilekoko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobrezia arriskuaren atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobrezia arriskuaren atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osotara amagandik edoskitzen duten bularreko haurren %; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisiko urria edo batera egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 eguneko kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi orduz); **12.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 eta 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 ontzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doitu: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepressiboak (T. gordina: emakumezkoak 25,3 eta gizonezkoak 11,1); **16.** Obesitatearen prebalentzia doitu 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z-score >= +2). Izaba + Zangoza + Zaraitzuko eskualdeko datuak: **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doitu (T. gordina: 7,9); **18.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatuaen neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %; **19.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasaren arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua.